

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
Сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015

Кафедра обліку і оподаткування

ЧТЕІ КНТЕУ

ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Правознавство»

Освітньо-професійна програма

«Готельний і ресторанний менеджмент»

Освітній ступінь	молодший бакалавр / junior bachelor
Галузь знань	07 Управління та адміністрування / Management and administration
Спеціальність	073 Менеджмент / Management
Спеціалізація	Готельний і ресторанний менеджмент / Hotel and restaurant management
Вид дисципліни	Обов'язкова
Форма навчання	Денна
Навчальний рік	2021/2022
Семестр	1
Кількість кредитів / годин	6 /180
Мова викладання	Українська
Форма заключного контролю	Екзамен

Лектор курсу: Селезньова Ольга Миколаївна, д.ю.н., доцент кафедри обліку і оподаткування.
(e-mail): celezniov@gmail.com

Вимоги лектора: Студент зобов'язаний відвідувати всі заняття за розкладом (в тому числі дистанційно, або у змішані формі), не запізнюватися. Працювати з навчальною та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. Виконувати та подавати вчасно практичні завдання. При пропуску лекційних занять з поважної причини лектором проводиться усна співбесіда за темою.

Відповідальність лектора: Головною метою лектора під час викладання дисципліни є створення комфортного та інтерактивного начальньо-комунікативного середовища. Протягом семестру заохочується тісне спілкування у формі діалогу, обміну думками та поглядами, конструктивна критика, емоційна співпраця та дискусії.

Ми вчимося разом, тому зворотній зв'язок надзвичайно важливий – ваші зауваження та побажання будуть обов'язково враховані і є особливо цінними! Ви можете залишати свої відгуки, а також брати участь в опитуванні в кінці семестру. А також розраховувати на швидкий та якісний зворотній зв'язок від лектора, покликаний

	<i>підтримати ваше зростання як фахівців впродовж вивчення дисципліни.</i>
Види занять:	<i>Лекції, семінари, самостійна робота.</i>
Методи навчання:	<i>Під час навчання можуть бути запропоновані практичні вправи, задачі, ситуаційні завдання, індивідуальні завдання, тести та інші інтерактивні методи навчання.</i>
Форми навчання:	<i>Очна серія лекцій, практичних занять (контактні години); дистанційна (онлайн-діяльність); змішана (контактні години + онлайн-діяльність) Студенти мають змогу отримувати індивідуальні консультації (графік консультацій за посиланням: http://chtei-knteu.cv.ua/ua/ktmgrafik/)*.</i>
Матеріальне та технічне забезпечення дисципліни:	<i>Проведення занять очно передбачає: обладнані аудиторії (столи, стільці, мобільні пристрої, мультимедійні засоби, наявність та доступність мережі Інтернет). Проведення занять дистанційно, або у змішаній формі додатково передбачає: наявність ПК (ноутбуку) чи іншого мобільного пристрою, навушників, мікрофону, веб-камери; за потреби, встановлення спеціальних програм (сервери веб-конференцій: Zoom, Viber, e-mail).</i>
Доступ до дисципліни:	<i>Реєстрація студента на сервері дистанційного навчання Moodle відкриває доступ до всіх навчально-методичних матеріалів дисципліни. Для реєстрації потрібно написати повідомлення на адресу dist@chtei-knteu.cv.ua, вказати П.І.Б., № групи та дисципліну, до якої потрібний доступ). Під час дистанційного навчання, або навчання у змішаній формі (лекції) заняття проводяться згідно розкладу за посиланням: http://chtei-knteu.cv.ua/ua/calendarstudy2020/ , або за попередньою домовленістю зі студентами на іншому сервері конференції.</i>

**Контактні години – передбачають безпосередню взаємодію учасників навчального процесу між собою в аудиторії; онлайн-діяльність – передбачає опосередковану взаємодію учасників навчального процесу між собою та з контентом в аудиторії чи за її межами засобами онлайн-технологій.*

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

В умовах демократизації українського суспільства особливо важливого значення набувають формування, розвиток і закріплення нового мислення, виховання загальної правової культури, високої професійності при вирішенні різноманітних завдань, вироблення почуття відповідальності, справедливості, поваги до закону. Належне засвоєння основних принципів права, правильне його тлумачення і застосування на практиці – все це становить основу майбутньої професійної діяльності.

Правознавство як навчальна дисципліна – це систематизований комплекс узагальнених знань про державу і право, окремі галузі права та їхній взаємозв'язок. Такий комплекс спрямований на розвиток правової і громадянської компетентності студентів, відповідних ціннісних орієнтирів, умінь, навичок. Саме вивчення правознавства дає загальні уявлення студентам про основи державно-правового життя в Україні та за її межами.

Дисципліна «Правознавство», як обов'язкова компонента освітньо-професійної програми «Готельний і ресторанний менеджмент», забезпечує оволодіння студентами *інтегральної компетентності*, а саме здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми управління суб'єктами готельного і ресторанного бізнесу, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук, а також досягнення *загальних* (здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати його цінності, необхідність сталого

розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність діяти на основі етичних міркувань, мотивів) та фахових (здатність діяти соціально відповідально і свідомо; здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань; здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління, розуміти принципи психології та використовувати їх у професійній діяльності; розуміти принципи і норми права та використовувати їх у професійній діяльності) компетентностей випускника.

<p>Що є предметом вивчення дисципліни та яка її мета?</p>	<p><i>Предметом</i> дисципліни виступають загальні закономірності виникнення, розвитку та функціонування держави і права, а також система основних понять юриспруденції. Основною <i>метою</i> викладення дисципліни «Правознавство» є формування у студентів необхідних правових знань, невід’ємно пов’язаних з їх професійною підготовкою.</p>
<p>Які цілі вивчення дисципліни?</p>	<p><i>Завданнями</i> вивчення дисципліни є: вивчення комплексу теоретичних положень, правових інститутів, державних і громадських структур; розкриття змісту основних нормативно-правових актів; вільне володіння поняттям і категоріями, які ввійшли до теоретико-методологічного арсеналу правової культури; набуття навичок роботи з нормативним матеріалом.</p>
<p>Які результати навчання за дисципліною?</p>	<p>Після проходження курсу ви будете знати про основоположні категорії теорії держави і права, основи конституційного, цивільного, господарського, трудового, сімейного, адміністративного та кримінального права.</p> <p>Вміти правильно користуватися юридичною термінологією, орієнтуватись у чинному законодавстві, аналізувати зміст нормативно-правових актів, правильно застосовувати правові норми у професійній діяльності.</p>
<p>Досягнення яких програмних результатів забезпечує навчальна дисципліна?</p>	<p>ПРН1. Знати свої права і обов’язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПРН7. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності організації, пояснювати правові, соціальні та економічні наслідки функціонування організації.</p> <p>ПРН 9. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.</p> <p>ПРН 11. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера, бути самокритичним, проявляти вміння нести відповідальність за результатами своєї діяльності.</p>

ПЛАНУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ВИДИ ЗАНЯТЬ (згідно розкладу)	ФОРМИ НАВЧАННЯ*	
	Контактні години	Онлайн діяльність
	Методи навчання	
Лекції (попередня підготовка, подача нової інформації, тренування).	Попереднє опитування; ознайомлення або повторення термінології; очна лекція; презентація нового матеріалу; пошук відповідей на питання; діалог з групою.	Ознайомлення або повторення термінології, необхідної для роботи з темою; лекція-дискусія, лекція з розбиранням конкретних ситуацій, в режимі відео конференції.
Практичні (тренування, практична робота, оцінювання, рефлексія).	Обговорення; дебати; питання-відповіді; групові виконання завдань; усне опитування; практичні ситуації; діалог, короткі усні / письмові відповіді на питання; тестування, задачі, доповіді.	Питання для самоперевірки; обговорення (он-лайн); виконання інтерактивних практичних вправ; он-лайн тестування, пошук відповідей на питання; індивідуальні та групові завдання (звіт, презентація, проєкт, реферат тощо); усна відповідь, виконання практичного завдання, письмова робота.
Самостійна робота (оцінювання, рефлексія, зворотній зв'язок).	Групові та індивідуальні консультації, коментарі, запитання та відповіді під час заняття від викладача; тестування, наукові роботи (довіді), реферати, письмові (усні) повідомлення.	Підготовка мультимедійних презентацій, відповіді на питання, що виносяться на самостійне опрацювання, тести для самоконтролю; опитування аудіо-, відео- або текстові повідомлення з коментарем завдання.
Підсумковий модульний контроль	Письмове завдання, письмові відповіді на питання; тестування.	Письмове завдання, письмові відповіді на питання з фото, або відео фіксацією.
Підсумковий контроль – екзамен		

*Враховано рекомендації МОН щодо впровадження змішаного навчання у закладах фахової передвищої та вищої освіти: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2020/zmyshene%20navchanny/zmishanenavchannia-bookletspreads-2.pdf>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Семестрову кількість балів формують бали отримані в процесі теоретичного засвоєння матеріалу, практичних занять та самостійної роботи впродовж семестру за накопичувальною сумою від 0 до 100 балів за всіма видами робіт, передбачених з даної дисципліни за темами (в тому числі враховуються результати тематичного тестування), а також бали за підсумковий модульний контроль. Студент не допускається до екзамену, якщо семестрова кількість балів, включаючи бали за підсумковий модульний контроль менше за 60 балів. Екзамен проводиться згідно з розробленими та затвердженими білетами, або у формі підсумкового тестування. Оцінка за екзамен виставляється студенту за 100-бальною шкалою.

Вважається, що студент достатньою мірою засвоїв матеріал якщо середня кількість балів за семестровий контроль та екзамен не менше 60.

Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відміно», «добре», «задовільно», «незадовільно» та за шкалою ECES.

Шкала переведення балів, отриманих студентом

90-100	Відмінно /Excellent
75-89	Добре /Good
60-74	Задовільно /Sufficient
0-59	Незадовільно / Failed

Перескладання будь якого з видів оцінювання та контролю відбувається з дозволу викладача, який забезпечує дисципліну у порядку передбаченому «Положенням про оцінювання результатів навчання студентів у ЧТЕІ КНТЕУ», з яким можна ознайомитись за посиланням: <http://chtei-knteu.cv.ua/ru/index/>

ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Студент повинен дотримуватися «Кодексу честі студента ЧТЕІ КНТЕУ» (<http://chtei-knteu.cv.ua/ru/index/>) та «Кодексу академічної доброчесності ЧТЕІ КНТЕУ» (<http://chtei-knteu.cv.ua/ru/index/>): виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводиться до співробітників директорату ЧТЕІ КНТЕУ.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Списування (копіювання тексту) під час виконання письмових робіт та екзаменів заборонені. Користування мобільними пристроями допускається лише з дозволу викладача під час онлайн-тестування та підготовки практичних завдань. Самостійні роботи у вигляді рефератів, доповідей, презентацій повинні мати коректні текстові посилання на використані інформаційні джерела.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96вр>.
2. Бюджетний кодекс України від 08 липня 2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>
4. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>
5. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
6. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

Основний

7. Правознавство : базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів. К. : Фолио, 2014. 638 с.
8. Правознавство : підручник / за ред. О. В. Дзери. К. : Юрінком Інтер, 2019. 632 с.

9. *Правознавство : підручник / за ред. О. В. Дзери. К. : Юрінком Інтер, 2009. 848 с.*

Додатковий

10. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина : навч. посібник. К. : Алерта, Правова Єдність, 2018. 360 с.
11. Вінник О. М. Господарське право : курс лекцій. К. : Ліра-К, 2018. 240 с.
12. *Бойко М.Д. Трудове право України: навчальний посібник. 3-е вид., перероб. і доп. Київ: ЦУЛ, 2014. 392 с.*
13. *Господарський кодекс України. Науково-практичний коментар / за ред. В.М. Коссака. Київ: Правова єдність, 2010. 672 с.*
14. *Кафарський В.І. Конституційне право України у схемах: навчальний посібник. Київ: Ліра-К, 2013. 272 с.*
15. Корнєєв Ю. В. Трудове право України : навч. посібник. К. : ЦНЛ, 2018. 112 с.
16. Коротюк О. В. Спадкове право: коментар до книги VI Цивільного кодексу України. К. : ОВК, 2017. 282 с.
17. *Правознавство : підручник / Крестовська Н. М. та ін. Одеса: Атлант, 2015. 554 с.*
18. *Кунченко-Харченко В.І., Печерський В.Г., Трубін Ю.Ю. Правознавство: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2011. 474 с.*
19. *Кухарев О.Є. Спадкове право: навчально-практичний посібник. Київ: Правова єдність, 2011. 222 с.*
20. Лебідь В. І. Адміністративне право та адміністративне судочинство : навч. посібник. К. : Алерта, Правова Єдність, 2015. 48 с.
21. Орлюк О. П. Фінансове право: академічний курс : підручник. К. : Юрінком Інтер, 2010. 808 с.
22. *Основи правознавства: навчальний посібник / Т.М. Барабаш, М.В. Глух, Т.В. Данченко та ін. Київ: КНТ, 2009. 408 с.*
23. *Правознавство: навчальний посібник / за заг. ред. П.Д. Пилипенка. 3-е вид. Львів: Новий Світ-2000, 2011. 512 с.*
24. *Правознавство : навч. посібник / за ред. Д. В. Каменського, В. О. Мирошниченка. К. : ЦНЛ, 2019. 288 с.*
25. *Правознавство: опорний конспект лекцій / укл. Н.Ю. Коваленко, Л.С. Прокопець. Чернівці: ЧТЕІ, 2013. 210 с.*
26. Петков С. В. Теорія адміністративного права : монографія. К. : КНТ, 2018. 304 с.
27. Скаун О. Ф. Теорія держави і права : підручник. Харків : Консум, 2009. 656 с.
28. Сташис В. Кримінальне право України. Особлива частина : підручник. Харків : Право, 2010. 608 с.
29. Теорія держави і права. Академічний курс : підручник / за ред. О. В. Зайчука, Н. М. Оніщенко. К. : Юрінком Інтер, 2008. 688 с.
30. *Теорія держави і права: навчальний посібник / С.К. Бостан, С.Д. Гусарев, Н.М. Пархоменко та ін. Київ: ВЦ «Академія», 2013. 348 с.*
31. Тетарчук І. Сімейне право України : навч. посібник. К. : ЦНЛ, 2019. 176 с.
32. Фрицький Ю. О. Конституційне право України : підручник. К. : Університет «Україна», 2018. 221 с.
33. Чайковська В. В. Господарське право : підручник. К. : Фенікс, 2018. 368 с.
34. *Цивільне право України : підручник / Харитонов Є. О. та ін. К. : Істина, 2009. 816 с.*
35. Щербина В. С., Пацурія Н. Б. Науково-практичний коментар Господарського кодексу України. К. : Юрінком Інтер, 2019. 816 с.

* Курсивом виділені джерела, що є у бібліотеці ЧТЕІ КНТЕУ

*СИЛАБУС ЗА ЗМІСТОМ ПОВНІСТЮ ВІДПОВІДАЄ РОБОЧИМ ПРОГРАМАМ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ*

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

НАЗВА ТЕМИ	Кількість годин (денна/заочна)				Оцінювання, бали (мін.-макс.)	Форми контролю
	Усього годин	з них				
		лекції	практичні заняття	самостійна робота студентів		
I	2	3	4	5	6	7
<p style="text-align: center;">Тема 1. Основи теорії держави і права</p> <p>Основні теорії походження держави і права. Поняття й ознаки держави. Поняття функцій держави. Внутрішні й зовнішні функції держави. Класифікація держав (форми правління, форми державного устрою, політичні режими). Державний механізм. Державний апарат. Загальна характеристика громадянського суспільства і правової держави.</p> <p>Поняття права та його ознаки. Місце і роль права в системі соціальних норм. Поняття системи права. Джерела права. Правові відносини. Законність, правопорядок і правомірна поведінка. Поняття і види юридичної відповідальності.</p>	16/-	4/-	4/-	8/-	6-10	Практичні вправи, ситуаційні та індивідуальні завдання, усне опитування, реферативні повідомлення, тести тощо
<p style="text-align: center;">Тема 2. Основи конституційного права України</p> <p>Конституційне право України: предмет і система. Народовладдя в Україні та форми його здійснення. Види референдумів. Виборче право та виборча система. Територіальний устрій України.</p> <p>Громадянство України. Конституційні права, свободи та обов'язки громадян України, гарантії їх дотримання. Загальна характеристика органів державної влади. Правосуддя в Україні: поняття, основні ознаки та принципи. Поняття та види судочинства.</p>	16/-	4/-	4/-	8/-	6-10	
<p style="text-align: center;">Тема 3. Поняття цивільного права. Цивільні правочини.</p> <p>Поняття цивільного права. Джерела та система цивільного права. Цивільно-правові відносини, їх виникнення, зміна та припинення. Суб'єкти цивільно-правових відносин. Об'єкти цивільно-правових відносин. Захист цивільних прав.</p> <p>Поняття та класифікація правочинів. Умови дійсності правочинів. Форма правочинів. Визнання правочину недійсним та правові наслідки виконання недійсного правочину. Види недійсних правочинів. Цивільно-правова відповідальність.</p>	18/-	4/-	4/-	10/-	6-10	

<p align="center">Тема 4. Основи спадкового права</p> <p>Спадкове право. Спадкування за законом. Черговість спадкоємців за законом. Спадкування за заповітом. Спадковий договір. Відкриття спадщини. Здійснення права на спадкування.</p>	18/-	4/-	4/-	10/-	6-10	<p align="center">Практичні вправи, ситуаційні та індивідуальні завдання, усне опитування, реферативні повідомлення, тести тощо</p>
<p align="center">Тема 5. Основи сімейного права України</p> <p>Поняття, джерела та завдання сімейного права України. Порядок і умови укладання шлюбу. Особисті та майнові права і обов'язки подружжя. Припинення шлюбу. Недійсність шлюбу. Загальні положення. Особисті права та обов'язки батьків і дітей. Права батьків і дітей на майно. Аліментні обов'язки батьків і дітей та, інших членів сім'ї і родичів. Усиновлення (удочеріння).</p>	18/-	4/-	4/-	10/-	6-10	
<p align="center">Тема 6. Основи трудового права</p> <p>Поняття, предмет та метод трудового права. Трудове право в системі національного права України. Система та джерела трудового права. Поняття і класифікація суб'єктів трудового права. Поняття колективного договору, його сторони, зміст та структура. Генеральна угода, галузеві і регіональні угоди, їх сторони і зміст. Поняття, зміст і сторони трудового договору. Види, форма і строки трудового договору. Порядок оформлення трудового договору. Загальна характеристика підстав розірвання трудового договору, їх класифікація. Поняття і види робочого часу. Поняття відпочинку та його види.</p>	18/-	4/-	4/-	10/-	6-10	
<p align="center">Тема 7. Основи адміністративного права України</p> <p>Поняття державного управління та співвідношення його з виконавчою владою. Державна служба: поняття правового статусу державних службовців. Поняття, предмет і метод адміністративного права України. Система і джерела адміністративного права. Поняття адміністративної відповідальності. Адміністративні стягнення: поняття та види. Основи адміністративного процесу. Органи (посадові особи), уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення.</p>	18/-	4/-	4/-	10/-	6-10	
<p align="center">Тема 8. Основи кримінального права України</p> <p>Поняття і структура кримінального права. Джерела кримінального права. Підстави кримінальної відповідальності. Поняття злочину, характеристика складу злочину. Стадії злочину. Співучасть у злочині. Покарання, його мета. Види покарань. Особливості кримінальної відповідальності і покарання неповнолітніх.</p>	18/-	4/-	4/-	10/-	6-10	
<p align="center">Тема 9. Основи фінансового права України</p> <p>Фінансове право України: поняття і предмет правового регулювання. Джерела фінансового права. Фінансовий контроль. Бюджетне право і бюджетний процес. Податкове право. Банківське право. Валютне право.</p>	18/-	4/-	4/-	10/-	6-10	

<p>Тема 10. Основи господарського права України Поняття господарського права України: поняття і предмет його правового регулювання. Господарське законодавство. Суб'єкти господарювання. Господарські договори. Монополізм. Зовнішньоекономічна діяльність. Іноземні інвестиції. Господарсько-правова відповідальність.</p>	20/-	6/-	4/-	10/-	6-10		
<i>Підсумковий модульний контроль</i>	2/-	-/-	2/-	-/-		Письмове завдання, тести	
<i>Разом</i>	180/-	42/-	42/-	96/-	60-100		
<i>Підсумковий контроль – екзамен</i>						60-100	